João Anzanello Carrascoza - Marko Filip Pavković

Katalog gubitaka

Balon

Dan kada sam čula da, onaj da o kojemu sam tako malena i jadna bila toliko sanjala, konačno je stigao jedne subote. Mjesecima, odnosno svaki put kada bi me moj otac odveo u park Bijela voda, molila bih ga da mi kupi balon. Međutim, on bi me svakoga puta odbio s istim, meni nerazumljivim riječima: „Premala si!" Nisam inzistirala poput ostale djece, koja su plakala, lamatala nogama i vrištala prisiljavajući tako roditelje da im ispune želje ili da ih ušutkaju snažnim pritiskom svojih dlanova. Ja bih se samo rastužila, a nastojala sam se oraspoložiti šećernom vatom koju bi mi otac kupio. Čak i kada bih se zabavljala na toboganu, na vrtuljku ili na klackalici, osjećala sam se kao koncem vezana za taj san o balonu u budućnosti. A onda, jedne subote, dok smo ulazili u park, ja odjevena u bijelu suknju i već spremna čuti još jedno ne, vidjela sam svojega oca kako se približava prodavaču balona i govori: „Narasla si, kćeri, smiješ izabrati jedan!" To je bio toliko velik trenutak da sam se cijela prestrašila, da mi se raširio osmijeh preko lica i da mi je bila oduzeta moć govora te sam samo prstom pokazala na jedan balon. Hodala sam parkom, ponosna, sa svojim ocem, koji me držao za ruku; u drugoj sam nosila, poput kakve princeze, najvrednije blago svojega kraljevstva. Vjetar je njihao balon naprijed-nazad, nježno ga je pomicao s jedne strane na drugu, a ja sam poput njega bila, gotovo do razine pucanja, napuhnuta od tolike sreće. Malo sam se poigrala u pješčaniku, na brzinu sam pojela kokice, samo sam htjela defilirati s tim snom jednom niti privezanim za moj prst. Međutim, kada smo izlazili, omeo me psić koji mi je prišao kako bi me polizao po nogama te sam, zbog nepažnje, mazeći ga, slučajno ispustila balon, a on se sporo uspeo prema nebu. Stajala sam i gledala ga nepomična, u bijeloj suknji i razočaranju, venući sa svakim metrom kojim se zauvijek udaljavao od mene. Tada sam shvatila zašto mi je otac toliko puta odbio kupiti balon: da se ne bih prerano suočila sa svojim prvim gubitkom. Jer poslije ne bi bilo drugoga izlaza – i nema ga! – osim prihvaćanja svih ostalih gubitaka, koji će nemilosrdno

eISSN 1847-7755; doi: 10.15291/sic/1.10.lt.3

pristizati u slijedu, jedan za drugim. Dan kada sam čula da bio je i dan kada sam čula najveći ne u svojemu životu.

Jakna

Bila je to jedna od mojih prvih turneja i premda tada nisam putovala onoliko koliko danas putujem, svaki bi me put obuzela ta manija: čim bih ušla u hotelsku sobu, otvorila bih kofer i povješala sve hlače i košulje na vješalice, a manju bih odjeću pospremila u ladice.

Foto: Juliana Monteiro Carrascoza

Osjetila bih mir tek kada bih organizirala svoje stvari u tome prostoru koji me, katkada, nije prihvaćao na više od nekoliko sati. Toj sam se urednosti naučila od majke, premda me ona nikada nije učila pravilima reda, barem ne neposredno. Promatrala sam je kako, uvijek predana, posprema kuću i, shvaćajući prednost takvoga ponašanja, nastavila sam ga slijediti, ako već uredan karakter nije bio naslijeđe koje sam od nje krvlju primila. Voljela sam je gledati kako skida suho rublje s užeta, kako ga s ljubavlju slaže i stavlja u košaru kako bi ga nekoga drugog dana izglačala. Voljela sam je gledati kako s peruškom čisti figurice po sobi i vraća ih natrag na mjesto.

Voljela sam je gledati kako skriva spavaćicu ispod jastuka. Zbog toga sam se uvijek nje sjetila kada bih završila s razmještanjem svojih stvari u hotelskim sobama.

Toga sam puta imala još jedan razlog da je dozovem u sjećanje: nova plava jakna, koju sam pažljivo objesila u ormar, bila je njezin poklon. Znalo je biti hladno u gradu u koji sam se išla predstaviti, pa me je savjetovala da se dobro zabundam. Bez ikakvih problema izvršila sam svoje dvije obveze te sam ujutro prije polaska u drugi grad, čim sam se probudila, skupila svu odjeću i pospremila je u kofer. Ostavila sam jaknu da visi u ormaru, namjeravala sam je obući nešto kasnije i u njoj otići na aerodrom. Spustila sam se kako bih popila kavu, a kada sam se vratila u sobu, telefon je zvonio bez prestanka. Javila sam se i pretrnula čuvši vijest: majci je naglo bilo pozlilo, bila je u bolnici i bilo je pitanje sata – uvijek je tako… Hitno sam se morala vratiti kući. Zgrabila sam kofer i brzo izašla zbunjena jer su moje oči čitav svijet vidjele u savršenome redu, sve je bilo na svojemu mjestu: hotelski balkon, turisti koji su pristizali, automobili koji su kružili ulicama. Uspjela sam pronaći let kući. Međutim, nije bilo vremena da joj kažem zbogom: kada sam stigla, moja je majka već bila otišla. Sljedećega dana, na njezinu sprovodu sjetila sam se, odjednom, jakne. Nazvala sam hotel, molila, preklinjala, nudila nagradu, ali uzalud. Uvijek je tako. Sada, svaki put kada zatvorim oči prije spavanja, vidim jaknu, osamljenu u tami ormara, poput neke ovješene uspomene. Mislim na majku i sve ono što je izmješteno – i uvijek će biti tako – u meni.

Ručnik

Moja rođakinja koristila je isključivo crveni ruž za usne.

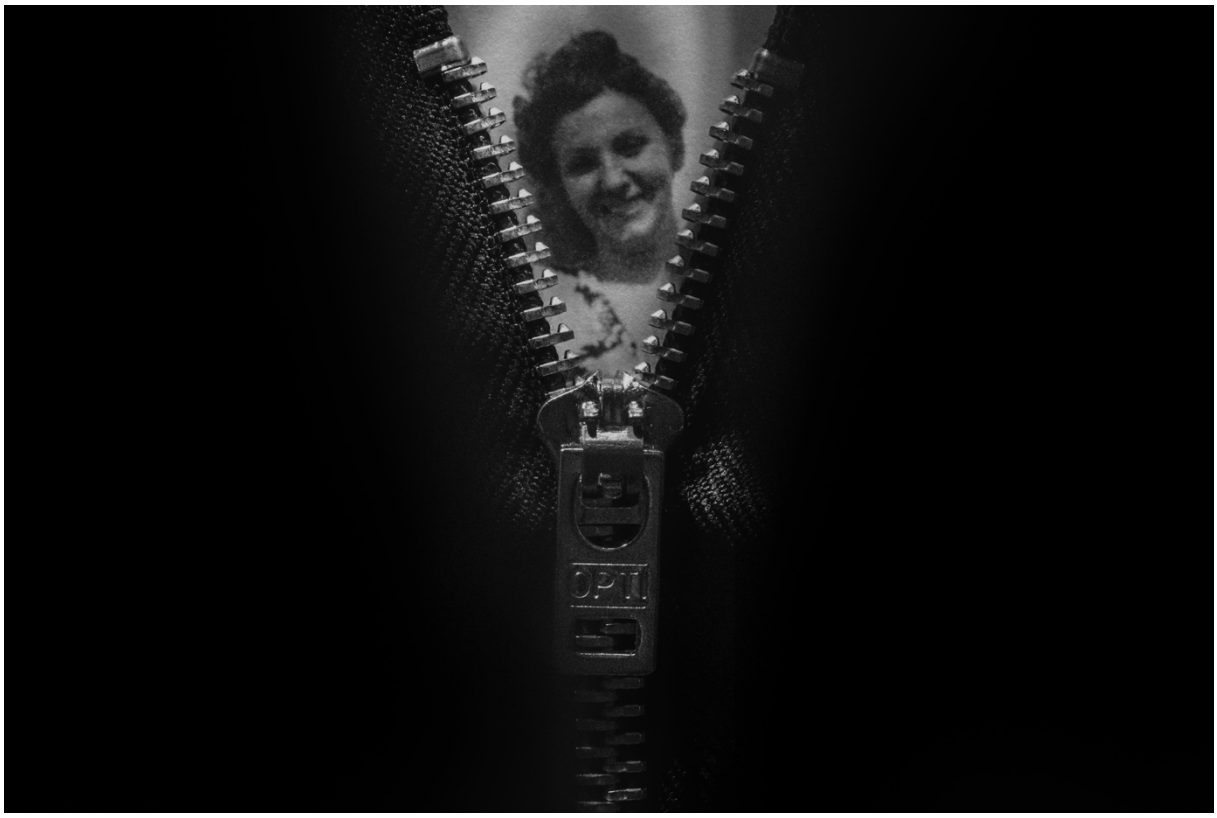

Foto: Juliana Monteiro Carrascoza

Onaj kurvinski, govorila je uz smijeh. Ali ona nije bila kurva. Samo je voljela mijenjati muškarce. Pronašla je jednoga koji je mijenjao načine na koje ju je mučio i onda je pretjerao: ugušio ju je jednim ručnikom.

Stolica za ljuljanje

Baba Maria.

Foto: Juliana Monteiro Carrascoza

Nije mi spremala karamelizirano mlijeko. Ni brigadeiro[1] . Nije bila nježna. Nije me razmazila. Nije se brinula o svojemu vrtu. Nije mi kuhala čaj od anisa kada sam imala bolove u trbuhu. Nije se lijepo odijevala. Nije bojila kosu. Nije drijemala pred televizorom. Nije mi davala skupe poklone. Nije mnogo pričala sa mnom, ni s bilo kim drugim. Nije gunđala. Nije kašljala. Nije bila katolkinja. Nije me vodila u šetnje. Baba Maria živjela je u toj stolici za ljuljanje, koju, kada je umrla, nitko nije želio naslijediti. Ja sam je odnijela na restauraciju, izmjenu nosačā, premazivanje jednim slojem laka. Ne sjetim se babe Marije kada sjednem u nju kako bih se odmorila. Samo kažem da je to bila stolica za ljuljanje moje bake, ako me koji gost upita. Baba Maria ni po čemu nije bila posebna da bih je po tome pamtila. Samo je bila ondje, u svojoj kući, u mojemu djetinjstvu. I, dok je tako tamo sjedila, bila je moja baka, a ja njezina unuka. Kroz život mi čitavo vrijeme važemo naše ljubavi. Bilanca je, ponekada, gotovo nula.

Foto: Juliana Monteiro Carrascoza

[1] Op. prev.: brigadeiro je vrsta brazilskoga slatkiša od kondenziranoga mlijeka, maslaca i kakao praha; služi se u formi kuglica s čokoladnim mrvicama.

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License